

quod etiam si sufficeret in aliis beneficiis non requirentibus Sacerdotum, officia laicorum primae tonsure potest presentatio vel oppositionem, in nostro casu cessat hactenatio, quandoquidem requiritur Sacerdotium actualiter tempore actus ex fundatione & voluntate testatorum, ut capellanus possit, putetur, celebrare Missas huius capellaniae; quia non Sacerdos non potest, licet velit, servire d. capellanie, & sic deficit in eo unius ex duobus requisitis necessariis supra scilicet, voluntatis & potestis, ac per consequens non debet admitti, arg. tex. optimi in tract. gradatum, §. i. ff. de mun. & hon. vbi dicitur, & legere municipali caueatur, ut praefatur in honoribus certa conditionis homines: attamen sciendum est, hoc esse obseruandum, si idonei sint.

22 Vlterius † & alio ex capite excluditur d. Antonius: quia atteta fundatione huius capellaniae, neq; ipse idoneus aut dignus est, neq; dignior, immo indignus. Quod patet, quia idoneus & dignus in proposito est ille, qui habet qualitates ad beneficium necessarias, videlicet exactitudinem, literarum scientiam, morum honestatem, & ordinem necessarium, sex. in c. cum in cunctis, in princ. & in §. inferiora, de elect. c. eam ite, & in præterea de stat. & qualitatibus pro clericis pauperibus, de prob. lib. 6. Concil. Trid. sess. 7. c. 1. & sess. 22. c. 2. & 4. docet Lambert. de iure patron. 1. part. lib. 2. art. 9. q. 10. princ. Selua de benef. 3. part. q. 5. n. 1. vol. 15. tract. divers. Dd. Dignior autem est ille, qui aptior & magis utilis est ad beneficium, cui praeficitur, & indignus ille, qui non habet qualitates praed. ad beneficium necessarias, vt docet S. Thom. 2. 2. q. 62. art. 2. Sol. lib. 3. de inf. & iur. q. 6. art. 2. Couar. in regul. peccati m. 2. par. §. 7. n. 4. ver. agn. fol. 49. Sed d. Ioannes habet omnes praedictas qualitates; d. autem Antonius minime, vt visum est, & patet ex processu: & sic d. Ioannes est dignus non solum, verum etiam dignior ad hanc capellaniam; Ergo praefundens d. Antonius autem indignus: Igenter nullo modo debet idoneari. Ex quo sequitur, quod cum etiam inter consanguineos dignior debet eligi, vt docet Feder. cons. 95. Couar. & Sol. vbi. etiam si hanc capellaniam non requireret Sacerdotium, esset praefundens adhuc d. Ioannes, quia est dignior d. Ant. respectu ordinis presbyteratus, quem habet d. Ioannes, d. autem Ant. minime.

23 Ultimo † excludendus etiam venit d. Ant. quia ipse est alienigena (hoc est, alterius Episcopatus & diocesis, scilicet Cauriensis) vt constat ex suis literis testimoniis libris productis, Ioannes autem praed. est diocesanus & naturalis huius Episcopatus, quare praefundens est ei, qui aliunde est. tamen tenet gl. in c. neminem, q. o. dis. verb. ciuitatis, vbi quod potius praefundens est clericus, qui est de ciuitate, quam extraneus, idem optime differens probat Roch. de Curt. in tract. de iur. patron. verb. honorific., q. 8. n. 45. & seq. & ipsum refert & sequitur optime pluribus iuribus & decisionibus comprobans (quaenam consulto omisso, quia ibi sunt congeta) Caesar Lambert. in eod. tract. 4. art. 5. q. princ. 3. part. lib. 2. fol. 226. & seq. in nou. vbi responderet ad c. ad devorem, de instit. & doctrinam Abb. in contrarium adductam, idem Caesar art. 5. seq.

24 Vbi † concludit, quod flante idoneo de collegio vellico, nullo modo potest praefundari forinsecus, seu alterius collegii vel loci, etiam forensis sit idoneior, & quod oriundis facultus prouideatur quam exteris, per text. in l. Ecclesie, C. de Episcopis & clericis, & gl. in d. neminem, sequitur alios allegans Rebuff. in tract. nom. q. 9. n. 57. Luc. de Pen. in l. qui quis, C. de omni agro desert. lib. 11. vbi ampliat, etiam si incola siue cuius nouis effigie magis idoneus originario, quem refert & sequitur Alciat. in reg. prefum. 37. n. 1. & Gom. in reg. de idiomate, q. 1. de Rebuff. in tract. de nomin. q. 21. n. 55. vbi quod collator debet præferre oriundum non oriundo, bene Selua de benef. 3. par. q. 20. p. tot. vol. 15. tract. 3. duers. Dd. fol. 84. Guili. Bonet in rep. Kaynus, verb. uxorem, &c. n. 482. & 488.

Vltimo, † in fauorem Ioannis aduersus praed. Anton. facit argumentum a fortiori, quia etiam si durante hac

CONSILIVM III.

hac lite Antonius efficeretur Sacerdos, & sic ambo effent Sacerdotes, adhuc esset preferendus d. Ioannes, qui antiquior, cui eratius quæsumus ad hanc Capellaniam ex præd. suo Sacerdotio, antequam dicit. Anton. efficeretur Sacerdos. Vnde Sacerdotium posterius non præjudicat priori, etiam si secundus haberet maiorem qualitatem literarum quam primus, argumento coru, quæ optime congerit Rebuff. in tract. nominat. q. 21. n. 6. 7. & 8. post Doct. in l. cum quid, ff. & cert. perat. Boer. de auth. magn. com. n. 89. & 90. & facit quod Rebuff. tradit. ubi supra. n. 53.

Dicens, hoc limitandum, si primus non habet qualitatem requiritam: quia forte beneficium requirebat Sacerdotem ex fundatione, & secundus erat Sacerdos, primus non, nec in aetate 25. annorum, &c. quia tunc præfertur secundus per auctoritates ibi ab eo relatas. Ergo a fortiori in nostro casu cum dicit. Ioannes prius si Sacerdos, secundus autem non sit Sacerdos, & Capellania hæc ex sua fundatione requirat Sacerdotium, vt supra probatum est, præferri debet dictus Ioannes.

Item facit, quod decidit Baldus consilio 167. incep. ordinatio testamens, in fine, volumin. 4. vbi argument. l. fin. ff. de fide instrument. tenet, quod in dubio in beneficis conferendis est praefundens senior, quem refert & sequitur Barbat. consilio 23. column. viiim. volum. i. Rochus vbi supra, de iure patron. verb. honorificum, question. 15. num. 42. & inquit Cassianus vbi supra, in Catalog. Gloriæ mundi. 4. part. considerat. 76. quod antiquiores Clerici debent habere primum locum. Hæc lis fuit decisio in fauorem dicit. Ioan. per Vicarium Piacentin. 29. die Ianuarij ann. 1577.

SUMMARIUM.

- 1 Ex unico actu electionis vel presentationis acquiritur summa eligendi, vel praesentandi: vbi quare requirantur ad hoc.
- 2 Quasi possessio patris seu antecessori praesentandi, quæ fortis fuit effectum, transit in filium vel successorem ab eo, quod successore exercet auctum, per quem inducatur quasi possessio.
- 3 Probatio per testes aduersari interdictum adipiscenda non admittitur, quando in continentia non docetur de domino.
- 4 Qui ex sequenti sententiam transit contra eum, qui in locum condemnatus succedit.
- 5 Masculus & ab eo descendens praefundatur semper famina, & ea ab eius denti in iis, quæ defunduntur iure sanguinis & maioratis.
- 6 Mulier nupta transit in familiam viri sui, & non negat præsilio concepsio familiæ patris.
- 7 Mulier nobilissimo etiam patronata, si signobilitate viri nupta sit, coniubabit cum plebeis.
- 8 In conservatione familia versatur fauor publicus.
- 9 Femina nupta extra familiam, an habeat ius patronatus familiæ concessum.
- 10 Illegitimus admittitur ad ius patronatus, quando testator contrarium non præcepit.
- 11 Communis usus loquendi, & consuetudo attendenda est ad scindendum, an bastardus dicatur de domo vel familiæ patris.
- 12 Familia ita aque conservatur per legitimatos, sicut per legitimos.
- 13 Illegitimitatis macula ascendens non nocet descendenti legitimo in iurius patronatus successione.
- 14 Macula patris siuri, incepsio, vel natu ex damnabile coitu, non nocet eius filio legitimo, quo minus possit infusio & vocari ab anno: præcipue, si pater est moritur.

Et ex unico actu electionis acquiritur quasi possessio eligendi, & præscribitur, iuxta gl. in c. cum Ecclesia Surina, de caus. poss. & propriet. verb. breuitatem, & hanc testatur communem opinionem esse, loquens tam in electione quam in presentatione Ripa: ibid. num. 91. & eam sequitur plures allegans, loquens etiam in unica electione vel presentatione Decius consil. 124. numer. i. idem Decius consil. 129. num. 21. & 3. & consil. 134. n. 1. Vbi tria ad hoc requirunt, quæ in nostro calu interueniunt. Primo, quod bona fide electio vel presentatione facta sit. Secundo, quod sit admissa & confirmata. Tertio, quod praefundatus & confirmatus fuerit tanquam Rector in possessione rectorum, & quod ille, qui ultimo loco presentauit, dicitur esse in possessione. Et illam gloriam opinionem dicit etiam communem Caesar Lambert. de iure patron. lib. 2. in 1. pari. art. 11. queq; 13. princip. numer. 5. & per totum articulum, folio 22. in nou. testatur communem D. Couart. in practic. question. cap. 14. numer. 2. Et quod hoc intelligatur, quando collatio sortita fuit effeta, alias secessus, tenet etiam Matthæus de Affili. decision. Neapolit. 282. num. 2. & Roland. a Valle

TTT

*consil. 47. num. 27. lib. 1. vbi plures allegans testatur communem, quod ex vincio actu presentationis, sequuta institutione, quasi possessio acquiratur, de quibus requisitis late agit Cæsar Lambert. vbi supra, in art. precedenti, vbi predicta sequitur. Quo fit, vt defuncto d. domino Didaco iure optimo succedat in d. iure patronatus dominus Ioannes ipsius filius maior successor in sua domo & maioratu vigore dicta sententia exequatoria, quæ cū eo expressum loquitur, ac per consequensmittendus in possessionem, vel quasi dict. iuris patre admittendo suam nominationem factam de predicto Matthæo pro capellano dict. Capellania ipsique nominato conferendo eam in titulum perpetuum supercedendo in iudicio petitorio, quod aduersa partes in iudicium deducunt, prout fuit peritum pro parte dicitorum Ioan. & Matthæi, iuxta iuris regulam ordinariam in *Lordinarij. C. de rei vend. & in l. incertis, cum similib. de interdict.**

2. Quia t̄ possessio enim praesentandi patris seu antecessoris, quæ sortita fuit effectum ex institutione ob eam sequuta transit in filium vel successorem heredem ab eo, quod ipsi successores exerceant actum, per quem inducatur quasi possessio, vt in terminis probat & tenet Cæsar Lambert. de iure patron. 2. lic. art. 22. 2. q. 1. part. per totum articulatum, fol. 28. idem in quasi possessione iurium incorporalium generaliter de iure probat Oratiora de nobilitate. 2. part. c. 6 n. 8.

¶ Non t̄ obstat, quod aduersa partes se obtulerint, ad probationem iuris sui, aliquoq; testes super coinduxerint.

3. Quia t̄ hoc non admittitur aduersus interdictum adipiscenda, quando in continentia non docetur de dominio, iuxta gl. mag. in fin. in l. s. de ut. ff. de indic. tradit Bart. in l. naturaliter. §. n. b. commun. n. 3. ad fin. versic. secundo casu, ff. de acquir. poss. cuius opinio in hoc communiter approbatur per Doct. ibi, vt testatur Ripa ibi, num. 101. probat l. 27. tit. 2. part. 3. in versic. Fueras endo, & ibi notat Gregor. Lup. in gl. Que le enragasse, eam l. intelligentiam procedere ia interdicto adipiscenda, & Anton. Gomez in l. 45. Taur. nu. 122. Quare nihil praefat in proposito, quod in predict. exequatoria secunda sententia dicitur, scilicet, quod renuntiatio Gundisalui dicti iuris patronatus in fauorem dict. Jacobi facta non praesudicit. D. Domina Maria filie renuntiatus in iure sibi competente, vel quod competere possit: hoc namq; nihil aliud operari videtur, quam simplicem resurgationem sui iuris, si id sibi competit, vt ex verbis supra relatis constat. Hoc autem ius deduci & agitari prius debet in iudicio via ordinaria, & non obest interdicto adipiscenda: quia non constat in continentia de dominio, vt est probatum supra de iure.

¶ Secundo & præcipue hæc eadem pars certior redit, quod in iudicio proprietatis probatam habeat suam intentionem præfatus dom. Ioannes, tū propter d. literas exequotorias in contradictorio iudicio latas aduersa parētes aduersariorum, quibus parunt exceptionem rei iudicata, atq; integrum præiudicium parant: quandoquidem ipsi admitti nunc intendunt tantum filii suorum parentum.

4. Nam ius t̄ exequendi sententiam transit contra eum, qui in locum condemnati succedit, etiam non citatum in prima lite, vt in l. ex contractu, & ibi notant Bart. & Doct. ff. de iudicata. Sicq; nullo pacto aduersa partes admitti nec audiiri debet, cum dd. sententiis sine exclusione, multoq; minus audiendus est d. Gundisalus Rengel, quia eius pater fuit exclusus condemnatusque omnino tribus conformibus sententias absque aliquo additamento.

Tum præterea, quia dict. dominus Ioannes descendit linea recta a genere Caruallium, eorumq; insigniis

& nomine vtitur, caputq; est iporum, & consanguineus intra quarum gradum præfundatricis: in cuius ordinatione requiritur, vt succedere habens in hoc iure patronatus sic de præd. genere Caruallium, atq; proinde ad vnguem obseruandum luxa late per me tradi ta in 1. & 2. consil. supra positiu: d. autem Domina Maria licet sit consanguinea fundatricis in codem gradu minime succedit in hoc iure patronatus ex supradictis & infra dicendis. Gundisalus vero Rengel ultra lui exclusionem suprad. non ita propinquus consanguineus est sicut dom. Ioannes, & in fundatione huius capellaniae precipit, vt proximior preferatur, præsertim, quod nec nomen, nec insignia sive arma Caruallium portat, & descendit per lineam femininam a sorore fundatricis, dominus vero Ioannes per masculinam a fratre eiusdem.

¶ Erit his, quæ deferuntur iure sanguinis & maius ratus, prout hoc ius patronatus, præferit semper masculos & ab eo descendens, feminas & ab ea descendentes, argument. c. 1. & per totum de succession. feud. & ibi notant Doct. & tradit optime Anton. Gomez in l. 40. Taur. nu. 62. Vbi inter alia bonam rationem adducit, quia ex quo constituta vel disponens prius vocavit masculorum in successione, eadem ratione videtur etiam postea velle, vt semper masculus succedit & preferatur feminas, per text. in c. 1. de eo qui sibi & heredit. suis mas. & feminis. accep. in vobis feudorum & alia iura & Doctores.

¶ Tertio t̄ quia dict. Domina Maria nupta est viro alterius familie, in quam ipsa transiuit per matrimonium, & non potest gaudere priuilegio concessum familia paterna, vt tenet Bart. in l. quonies, num. 2. C. de priuileg. Scholar. libr. 12, dicens hec verba; Nota singulariter istum textum, quod si priuilegium concedatur mihi & omnibus descendantibus masculis & feminis, quod descendentes per lineam femininam ita demum fruuntur priuilegio, si sint viduae, non autem si ad secundum matrimonium coniulerint. Et potest esteratio, quia postquam virum assumunt, in totum ad alium dicuntur se transferre & statum suum mutare, vt in l. mur. de dignitatibus. Quasi apertus loquuntur Bartoli in feminis nupta primo vel secundo viro, sicut intelligunt Doct. qui eum sequuntur statim citandi, sive sit descendens per lineam masculinam sive femininam. Quia vis & ratio decisionis supradict. Bart. tantum consistit in persona ipsius feminæ nuptæ, de qua dubitatur, an vt debeat priuilegio paternæ domui cōcessio, non vero in eo, an feminæ descendat per lineam femininam vel masculinum, nec quod cōtraxerit secundas nuptias, vt constat ex ipsam ratione Bartoli, cuius opinio & doctrina sic generaliter intellecta (sicut aliqui eam improbent) est communiter approbata & tenenda, vt plures allegans affirmat eam sequutus Dn. Anton. de Padilla in l. voluntas, num. 4. C. de fidei commiss. quam ipse ibi probat.

¶ Quia t̄ mulier nobilissimo etiam patre nata, si ignobilis viro nupta sit, veluti ad plebeciam familiæ translata, compellitur pro ratione sui patrimonii cum popularibus tributum Principi pendere per leg. Regiam 6. titul. 2. libr. 4. Ordinam. hodei. 9. lib. 2. Compil. Per quam ita tenet Palat. Rub. ibi allegatus per eum. Et codem modo mulier populari patre nata, si nobili nupta sit, quamdiu patrimonium durat, ac soluto quoq; si casta vixerit, veluti mariti familiaris cum plebeis non contribuet, vt ibi ipse probat præcipue per dictum leg. Reg. Probatur t̄ etiam, quia versatur fauor publicus in 8 conuersatione familiæ, vt in l. 1. §. quoniam, ff. de ventr. in spic. Et hoc est quod voluit fundatrix in proposito dum præcepit, vt esset patronus consanguineus propinquior ex genere Caruallium, quæ familia per ma-

Consilium Tertium.

sculos conlueratur non per foeminas: Nam cum ipsæ nubendo extra eam transcant in alias familiæ, proprias amittunt, ut in §. 1. Inst. de patr. potest. & in l. pronuntiatione, in fin. ff. de verb. signific. tradit plures referens Greg. Lopez in l. 12. gl. 2. tit. 33. part. 7.

¶ Sed imo in nostris terminis iuris patronatus eandem doctrinam Bart. videtur sequi Rochus de Curt. in tract. de iure patr. in verb. competens alicui, n. 2. fol. 34. col. 3. in pars. Vbi querit, an, quando ius patronatus cōpetet illis de parentela, foemina admittantur ad vocem dandam in præsentatione, & inquit: Ego arbitror, quod si foeminae non sunt nuptæ extra parentelam, vocem habeant, & pari modo, si nondam sint nuptæ: si autem sint nuptæ extra parentelam dependet a q. an foemina nupta dicatur de domo, vel de parentela patris sui, de qua habetur per Bart. in l. quonies, C. de priuileg. Scholar. libr. 12. & alios, quos ibi referit. Et tandem inq; dic ut in dd. locis concidunt, cōsiderando cum hoc consuetudinem mentiq; testatoris. Sed ibi concluditur cū Bart. & communis opin. quod mulier nupta extra familiam patris nō dicitur de domo patris ad hoc, vt gaudeat priuilegio illi domui cōcesso: ergo expresse decidit Roch. id in iure patronatus, de quo est nostra q. vt foemina nupta extra familiam patris non habeat vocem in præsentatione, nec sibi competit ius patronatus, quando illud defertur illis de parentela, vt in proposito contingit in fundatione huius Capellaniae. Quo fit, vt D. Maria, cū sit nupta extra familiam, minime hoc ius patronatus, quod soli generi Caruallium defertur, prætendere poterit, cum etiam mens fundatricis in idem concurrat, & consuetudo contraria non sit probata.

Non etiam obest, quod d. dominus Ioannes auis non fuit filius legitimus sui patris eiusdemq; fratris fundatricis, sed naturalis tantum, ideoque præd. nepos non possit esse patronus d. Capellaniae.

Nam primo respondeo, quod licet an appellatione consanguineorum, cōiunctorum & aliorum id genus sanguinis, generisq; veniant naturales, possent in utræque partē multa adduci, quæ vel iustum volumen concenterent ex scriptis ab omnibus nostris legum interpretationibus in pluribus locis, vt tradit Tiraq. de utroq; retract. in l. 1. §. 1. gl. 8. n. 5. In proposito tamen nostro iuris patronatus illegitimus admittitur ad ius patronatus quādo testator contrarium non præcepit, vt constat ex late traditis per Rochum vbi supra, n. 6. & seqq. Et quamvis in proposito propera verba fundantur, quibus prædicuntur, quod patronus sit de genere Carnallium, videantur excludi illegitimi, quia ipsi non dicuntur de genere vel familia, iuxta notata per Doct. in l. ex facto, §. si quis roga tatus, El primero ff. ad Trebell. in spicenda t̄ tamē multum est materia, in qua loquimur, & communis vobis loquēti ad scientiam, an bastardus dicantur de domo, vt inquit Bart. in l. pronuntiatione, §. familia, ff. de verb. signific. quem sequitur Angel. in d. §. si quis rogatus, argum. locum de lanionis, §. a. in nam, ff. de fund. instr. instrumento, legat. & l. librorum, §. quod tamē Cassius, ff. delegat. 3. Itaq; cōmuni nis vobis loquendi & confuerendo attendēda est in hoc, an bastardus dicatur de domo vel familia, & vulgi opinio, vt latius tradit Alex. in d. §. si quis rogatus, n. 53. vbi n. 53. inquit cum Ioan. de Mol. quod si statutū dicat, Qui eung. de Uralensis, vel simila, &c. non comprehenduntur naturales, nisi consuetudo alius habeat. Sed in fundatione huius Capellaniae præcipit, quod patronus sit de genere Carnallium, & est probatum in duodecimo articulo esse consuetudinem antiquam in d. ciuitate, alibi, quod filii naturales succedant in domib. majoratibus, genere, familia, & insigniis prædecessorum, & testes id deponentes exprimunt nonnullas domus, majoratus atq; familias, quibus id contigerit, & præcipue in hac eadem ipsa, de qua loquimur, consequitur igitur, nihil

Quæ opiniō t̄ & responsio coadiuvatur ex eo, quod macula patris spuri, incestuvi vel nati ex damnabili coitu non nocet eius filio legitimo, quo minus possit institui & vocari ab aucto, præcipue si pater est mortuus, vt tenet Bart. in l. Gallus, §. quid si, num. 2. ff. de liber. & pothum. & tibi Doct. & est magis communis opinio secundum Roderic. Suarez in l. 1. tit. 6. libr. 3. Fori versicul. hac de filiorum, fol. 88. col. 2. sequitur etiam & probat Anton. Gomez in l. 9. Taur. num. 17. & communem testatur plures allegans Arrias Pinelli. in l. 3. nu. 20. & sequent. C. de bon. matern. & D. Couarru. eumq; referens Didac. Perez in l. 22. tit. 3. libr. 1. ordinam. column. 163. versicul. alia & quarta, vbi etiam refert Roderic. Suarez alibi & Anton. Gomez vbi supra & alios.

Cetera, quæ dict. Gundisalus Rengel in sui fauorem adducit, facile diluuntur, quia pater ipsius eadem

allegans, fuit vietus & exclusus tribus sententiis conformatum ad scientiam, & in fauorem patris dicti Ioannissatis, in processu productus. Datum Placentia, 23. die mensis Octob. anno 1570.

Hæc lis fuit decisâ in prima instantia iuxta hanc iuris allegationem, & fuit declaratus pro patrono huius Capellaniae dict. Domin. Ioannes, & admissus Capellanus ab eo nominatus, cui mandatum fuit fieri collationem dict. Capellaniae. In gradu appellationis per Metropolitanum fuit confirmata hæc prima sententia respectu collationis facienda dict. Matthæo nominato a dict. Dn. Ioanne ratione possessionis vel quasi, in qua erant Dn. Ioannes & pater eius, nominandi Capellanus ad dict. Capellaniam. Respectu vero proprietatis dict. iuris patronatus reuocata fuit prædict. sententia, & fuit applicata dict. Dn. Mariz: a qua secunda sententia fuit appellatum, & per iudicem Apostolicum appellatione fuit prolatâ tertia sententia, quæ confirmavit 1. & 2. respectu d. Matthæi. Capel. nominati & in suum fauore. Et pterea tueri iussit d. D. Ioan. in possit vel q. q. habebat d. iur. pat. reuocauitq; d. sent. Metrop. respectu